
Aika 04.11.2025, klo 16:30

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, Hallituskatu 12

Käsiteltävät asiat

- § 17 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 18 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 19 Joukkoliikennejaosto**
- § 20 Läsnäolo- ja puheoikeus joukkoliikennejaoston kokouksissa**
- § 21 Joukkoliikennejaoston kokoukset keväällä 2026**
- § 22 Joukkoliikennejaostolle kuuluvan päätösvallan siirto jaoston alaisille viranhaltijoille**
- § 23 Joukkoliikennejaoston vastaus valtuustoaloitteeseen Maksuton joukkoliikenne EU:n vammaiskortin haltijalle ja/tai avustajalle**

Osallistujat

Sami Hietaharju, puheenjohtaja
Juha Hernberg, 1. varapuheenjohtaja
Heidi Suominen, sihteeri
Janne Ala-Myöntäjä
Markus Kivinen
Jyrki Laine
Mira-Maarit Poola
Johanna Rantalainen
Sini Solala
Jari Virtanen
Lauri Inna, kaupunginjohtaja
Riikka Jokiainen, yksikön päällikkö, ympäristö- ja terveysturvallisuus
Jaakko Jäntti
Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala
Merika Lanne, joukkoliikennepäällikkö
Mikael Ropo
Antti Salminen, joukkoliikennesuunnittelija
Seppo Salonen, yksikön päällikkö, ympäristösuunnitteluyksikkö
Jonna Vainio

§ 17

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 18

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Jyrki Laine ja Mira-Maarit Poola (varalla Sini Solala).

Pöytäkirja tarkastetaan 6.11.2025.

Kaupunginhallitus, § 256,02.06.2025
Kaupunginvaltuusto, § 76,09.06.2025
Elinvoima- ja ympäristölautakunta, § 71,03.09.2025
Joukkoliikennejaosto, § 19, 04.11.2025

§ 19

Joukkoliikennejaosto

PRIDno-2025-3204

Kaupunginhallitus, 02.06.2025, § 256

Valmistelijat / lisätiedot:

Johanna Jokelainen, hallintopäällikkö, johanna.jokelainen@pori.fi

Hallintosäännön 10 §:n mukaan elinvoima- ja ympäristölautakunnalla on joukkoliikennejaosto, jonka lautakunta asettaa toimikaudekseen. Jaostot ovat kuntalaissa tarkoitettuja yhteisiä jaostoja. Joukkoliikennejaostossa 9 jäsentä.

Vastuukunta eli Porin kaupunki valitsee joukkoliikennejaostoon 5 jäsentä ja nimeää yhden heistä puheenjohtajaksi. Yhteistoiminnassa mukana olevat muut kunnat nimeävät jäsenensä yhteistoimintasopimuksessa määritellyllä tavalla.

Jaoston jäsenenä voi olla myös toimielimen varajäsen. Valtuusto voi päättää, että elinvoima- ja ympäristölautakunnan jaoston jäseneksi, ei kuitenkaan puheenjohtajaksi, voidaan valita muitakin kuin toimielimen jäseniä ja varajäseniä.

Lautakunta nimeää jaostoilleen varapuheenjohtajan / varapuheenjohtajat yhteistoimintasopimuksessa määritellyllä tavalla. Jokaisella jaoston jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kuntalain 51 §:ssä tarkoitettujen yhteisten toimielinten porilaiset jäsenet valitsee kaupunginvaltuusto.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Inna, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuuston päätettäväksi, että kaupunginvaltuusto valitsee valtuustokaudeksi 2025–2029 joukkoliikennejaoston porilaiset jäsenet ja kullekin heistä henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimeää jäsenistä yhden puheenjohtajaksi.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, 09.06.2025, § 76

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 2.6.2025 § 256.

Asian esittely ja aikaisempi käsittely on historiatiedoissa.

Ehdotus

Kaupunginhallituksen päätösehdotus:

Kaupunginvaltuusto valitsee valtuustokaudeksi 2025–2029 joukkoliikennejaoston porilaiset jäsenet ja kullekin heistä henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimeää jäsenistä yhden puheenjohtajaksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti valita joukkoliikennejaostoon toimikaudeksi 2025–2029 seuraavat porilaiset henkilöt:

Jäsen

puheenjohtaja Sami Hietaharju, SDP
Jyrki Laine, KOK
Mira-Maarit Poola, SDP
Sini Solala, VIHR
Markus Kivinen, PS

Varajäsen

Tero Seessalo, SDP
Tommi Saarivirta, KOK
Pirkko Kuusela, SDP
Vilma Kurran-Kuusela, VIHR
Pekka Pörsti, PS

Elinvoima- ja ympäristölautakunta, 03.09.2025, § 71

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Suominen, heidi.suominen@pori.fi

Porin kaupunki vastuukuntana sekä Ulvilan kaupunki, Harjavallan kaupunki, Kokemäen kaupunki ja Nakkilan kunta ovat solmineet yhteistoimintasopimuksen Porin seudun joukkoliikenteen viranomaistoiminnan järjestämisestä. Yhteistoimintalueen hallinnosta vastaa Porin kaupunki. Hallintosäännön 10 §:n mukaan elinvoima- ja ympäristölautakunnalla on joukkoliikennejaosto, jonka lautakunta asettaa toimikaudekseen. Jaostot ovat kuntalaissa tarkoitettuja yhteisiä jaostoja. Joukkoliikennejaostossa 9 jäsentä.

Vastuukunta eli Porin kaupunki valitsee joukkoliikennejaostoon 5 jäsentä ja nimeää yhden heistä puheenjohtajaksi. Yhteistoiminnassa mukana olevat muut kunnat nimeävät jäsenensä yhteistoimintasopimuksessa määritellyllä tavalla. Jokaisella jaoston jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Jaoston jäsenenä voi olla myös toimielimen varajäsen. Valtuusto voi päättää, että elinvoima- ja ympäristölautakunnan jaoston jäseneksi, ei kuitenkaan puheenjohtajaksi, voidaan valita muitakin kuin toimielimen jäseniä ja varajäseniä.

Lautakunta nimeää jaostoilleen varapuheenjohtajan yhteistoimintasopimuksessa määritellyllä tavalla. Sopijakunnat ovat esittäneet, että joukkoliikennejaoston varapuheenjohtajaksi valittaisiin Juha Hernberg Ulvilasta.

Kaupunginvaltuusto valitsi kokouksessaan 9.6.2025 (§ 76) valtuustokaudeksi 2025–2029 joukkoliikennejaoston porilaiset jäsenet ja kullekin heistä henkilökohtaisen

varajäsenen sekä valitsi jäsenistä yhden puheenjohtajaksi. Muut sopimuskunnat ovat nimenneet omat jäsenensä ja henkilökohtaiset varajäsenensä yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.6.2025 (§ 286) valinnut joukkoliikennejaostoon kaupunginhallituksen edustajaksi Jaakko Jäntin.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Elinvoima- ja ympäristölautakunta asettaa joukkoliikennejaoston toimikaudeksi 2025–2029 seuraavasti:

Jäsen

Pori

puheenjohtaja Sami Hietaharju, SDP
Jyrki Laine, KOK
Mira-Maarit Poola, SDP
Sini Solala, VIHR
Markus Kivinen, PS

Ulvila

varapuheenjohtaja Juha Hernberg, KOK

Harjavalta

Janne Ala-Myöntäjä, SDP

Kokemäki

Johanna Rantalainen, KESK

Nakkila

Jari Virtanen, SDP

Pöytäkirja tämän asian osalta päätetään tarkastaa välittömästi kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tämän asian osalta päätettiin tarkastaa välittömästi kokouksessa.

Joukkoliikennejaosto, 04.11.2025, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Suominen, heidi.suominen@pori.fi

Elinvoima- ja ympäristölautakunta on kokouksessaan 3.9.2025 § 71 päättänyt asettaa joukkoliikennejaoston.

Asian esittely ja käsittely on historiatiedoissa.

Elinvoima- ja ympäristölautakunta asetti joukkoliikennejaoston valtuustokaudeksi 2025–2029 seuraavasti:

Jäsen

Pori

Varajäsen

puheenjohtaja Sami Hietaharju, SDP
Jyrki Laine, KOK
Mira-Maarit Poola, SDP
Sini Solala, VIHR
Markus Kivinen, PS

Tero Seessalo, SDP
Tommi Saarivirta, KOK
Pirkko Kuusela, SDP
Vilma Kurran-Kuusela, VIHR
Pekka Pörsti, PS

Ulvila

varapuheenjohtaja Juha Hernberg, KOK Sakari Aalto, VIHR

Harjavalta

Janne Ala-Myöntäjä, SDP

Erkki Pulkkinen, SDP

Kokemäki

Johanna Rantalainen, KESK

Soile Ojala-Seppä, PS

Nakkila

Jari Virtanen, SDP

Tommi Kauramaa, KOK

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää merkitä tiedoksi joukkoliikennejaoston kokoonpanon.

§ 20

Läsnäolo- ja puheoikeus joukkoliikennejaoston kokouksissa

PRIDno-2025-6983

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Suominen, heidi.suominen@pori.fi

Hallintosäännön §139 Läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa mukaan toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan ja
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa sekä
- toimialajohtajalla elinvoima- ja ympäristölautakunnan alaisen jaoston kokouksessa, mikäli yksikön päällikkö toimii jaoston esittelijänä. (KV 9.12.2024 § 128)

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

Kaupunginhallituksen edustaja

Hallintosäännön 140 §:n mukaan kaupunginhallitus voi alla ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen tai kaupunginjohtaja. Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.6.2025 (§ 286) valinnut joukkoliikennejaostoon kaupunginhallituksen edustajaksi Jaakko Jäntin.

Joukkoliikennejaoston pöytäkirjanpitäjä

Elinvoima- ja ympäristötoimialan toimintasäännön mukaan elinvoima- ja ympäristölautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerin tehtävistä huolehtii hallintasuunnittelija tai toimialajohtajan määräämä muu henkilö.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää antaa läsnäolo- ja puheoikeuden toimielimen kokouksissa ympäristösuunnitteluyksikön päällikkö Seppo Saloselle ja joukkoliikennepäällikkö Merika Lannelle, jotka toimialajohtaja kutsuu tarvittaessa kokoukseen. Yksikön päällikön ollessa estyneenä puhe- ja läsnäolo-oikeus myönnetään yksikön päällikön sijaiselle.

Joukkoliikennejaosto toteaa, että kaupunginhallituksen edustaja Jaakko Jäntillä on läsnäolo- ja puheoikeus joukkoliikennejaoston kokouksissa hallintosäännön 140 §:n perusteella.

Joukkoliikennejaosto toteaa, että elinvoima- ja ympäristölautakunnan alaisen joukkoliikennejaoston pöytäkirjanpitäjänä toimii elinvoima- ja ympäristötoimialan toimintasäännön perusteella hallintosuunnittelija Heidi Suominen. Hänen ollessa estynyt toimimasta pöytäkirjanpitäjänä nimeää toimialajohtaja pöytäkirjanpitäjän.

§ 21

Joukkoliikennejaoston kokoukset keväällä 2026

PRIDno-2025-7053

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Suominen, heidi.suominen@pori.fi

Päätetään joukkoliikennejaoston kevätkauden 2026 kokouksien ajankohdat.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää jaoston kevätkauden 2026 kokousaikataulun seuraavasti.

- 10.2.2026 klo 16.30, kaupunginhallituksen kokoushuone
- 12.5.2026 klo 16.30, kaupunginhallituksen kokoushuone

Jaoston kokouksista sekä asioiden käsittelystä ja esittelystä on voimassa, mitä Porin kaupungin hallintosäännössä määrätään. Hallintosäännön mukaan lautakuntien sekä niiden alaisten jaostojen esittelijänä toimii toimialajohtaja. Lisäksi joukkoliikennejaoston esittelijänä voi toimia ympäristösuunnitteluyksikön päällikkö.

Lisäksi joukkoliikennejaosto päättää, että pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeisenä toisena arkipäivänä. Pöytäkirja on julkisilta osin yleisesti nähtävänä kaupungin verkkosivuilla pöytäkirjan tarkastamista seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksi

Hallintopalvelut (kirjaamo, LUMU-tiimi, Aapeli-tuki/käyttäjähallinta, PoriListat)

§ 22

Joukkoliikennejaostolle kuuluvan päätösvallan siirto jaoston alaisille viranhaltijoille

PRIDno-2025-7508

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne, joukkoliikennepäällikkö, merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Liite 1 Joukkoliikennejaostolle kuuluvan päätösvallan siirto joukkoliikennejaoston alaisille viranhaltijoille 1.1.2026 alkaen

Porin, Ulvilan, Harjavallan ja Kokemäen kaupungit sekä Nakkilan kunta ovat 27.3.2017 allekirjoitetulla yhteistoimintasopimuksella sopineet liikenteen palveluista annetun lain [(320/2017), jälj. liikennepalvelulaki] 181 §:n mukaisen seudullisen tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen tehtävien hoitamisesta. Sopijakuntien alueella tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena toimii Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristölautakunnan alainen joukkoliikennejaosto. Sopimuksen mukaan joukkoliikennejaoston tehtävistä määrätään Porin kaupungin hallintosäännössä.

Porin kaupungin 31.5.2025 asti voimassa olleen hallintosäännön 29 §:n mukaan liikennepalvelulain mukaisena tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena on toiminut elinvoima- ja ympäristölautakunta. Hallintosäännöllä toimivaltaisen viranomaisen tehtävät oli delegoitu joukkoliikennejaostolle. Hallintosäännön kirjaus viranomaisena toimivasta toimielimestä on ollut ristiriidassa yhteistoimintasopimuksen kanssa, koska viranomaisena on toiminut lautakunta, ei yhteisenä toimielimenä toimiva jaosto. Hallintosääntöä on kaupunginvaltuuston päätöksellä 19.5.2025 (§ 50) korjattu tältä osin vastaamaan yhteistoimintasopimuksen kirjausta siten, että 1.6.2025 alkaen liikennepalvelulain mukaisena tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena toimii joukkoliikennejaosto.

Kuntalain 91 §:n mukaan valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista valtuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä. Valtuusto voi hallintosäännössä antaa kunnan muulle 1 momentissa tarkoitetulle viranomaiselle oikeuden siirtää sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Näin siirrettyä toimivaltaa ei voida enää siirtää edelleen. Toimivalta sellaisessa asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä, voidaan siirtää vain toimielimelle.

Porin kaupungin hallintosäännön 34 §:n mukaan toimielin voi siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen. Vastaava kirjaus on myös yhteistoimintasopimuksessa.

Elinvoima- ja ympäristölautakunta on edellä todetun mukaisesti aiemmin toiminut tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena, joten lautakunta on toimintasäännöllään siirtänyt viranomaisen toimivaltaa viranhaltijalle. Hallintosäännön muutoksen vuoksi jaosto on toimivaltainen siirtämään toimivaltaa tehtäviensä osalta alaiselleen viranhaltijalle.

Elinvoima- ja ympäristölautakunnan toimintasäännön (hyväksytty 14.5.2025) mukaan joukkoliikennepäällikkö päättää vähäisistä ja tilapäisistä joukkoliikenteeseen liittyvistä järjestelyistä sekä joukkoliikenteeltä pyydettävistä lausunnoista silloin kun lausunnon vieminen jaostoon ei aikataulusyistä ole mahdollista. Jotta päivittäisen toiminnan kannalta päätöksenteko on jatkossakin tarkoituksenmukaisella tasolla, on perusteltua, että joukkoliikennejaosto siirtää joukkoliikennepäällikölle vastaavan toimivallan. Siirrettävän toimivallan osalta on syytä vielä tarkentaa, että kyse on tieliikenteen toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvien tehtävien siirtämisestä.

Elinvoima- ja ympäristötoimialan toimintasääntöä muutetaan vastaavasti siten, että sieltä poistetaan toimivallan siirrot viranhaltijalle siltä osin, kun elinvoima- ja ympäristölautakunta ei ole toimivaltainen päättämään toimivallan siirrosta.

Toimivallan peruste

Porin kaupungin hallintosäännön (päivitetty viimeksi 16.5.2025) 29 §:n mukaan joukkoliikennejaosto toimii liikenteen palveluista annetun lain 181 §:n tarkoittamana tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Harjavallan, Kokemäen, Nakkilan, Porin ja Ulvilan kuntien muodostamalla alueella.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää siirtää sille kuuluvaa päätösvaltaa jaoston alaisille viranhaltijoille liitteenä 1 olevan ehdotuksen mukaisesti 1.1.2026 alkaen.

Kaupunginvaltuusto, § 130, 22.09.2025

Joukkoliikennejaosto, § 23, 04.11.2025

§ 23

Joukkoliikennejaoston vastaus valtuustoaloitteeseen Maksuton joukkoliikenne EU:n vammaiskortin haltijalle ja/tai avustajalle

PRIDno-2025-6625

Kaupunginvaltuusto, 22.09.2025, § 130

Useat valtuutetut, ensimmäinen allekirjoittaja valtuutettu Minka Leino-Holm jättivät valtuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

”Elinvoima- ja ympäristölautakunta on 3.9.2025 kokouksessaan päättänyt, ettei näkövammaisten maksuttomia joukkoliikennematkoja jatketa. Taustalla on kesällä 2021 toteutunut joukkoliikenteen järjestämistapa- ja lipputuoteuudistus, jonka myötä hetkellisesti poistui vuonna 1996 solmittu Porin Linjat Oy:n ja Satakunnan näkövammaiset ry:n kahdenvälinen sopimus näkövammaisten ja heidän avustajiensa maksuttomista matkoista Porin paikallisliikenteessä. Tuolloin joukkoliikennejaosto jatkoi tilapäisesti etua. Tilapäinen etu laajennettiin koskemaan myös EU:n vammaiskortin haltijoita, eli muutkin vammaisryhmät pääsivät edun piiriin. Laajennettu etu jatkui kuitenkin vain vuoden 2022 loppuun, jolloin uuden valtuustokauden käynnistyttyä ja uuden jaoston käsiteltä asiaa palattiin aiempaan käytäntöön, jossa etu koski vain näkövammaisia. Tämä etu on nyt päätetty poistaa, mikä on perusteltua, sillä maksuttomat joukkoliikennematkat asettivat näkövammaiset ja muut vammaisryhmät eriarvoiseen asemaan keskenään.

Yhdenvertaisuuslain mukaan viranomaisella on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Erilainen kohtelu on kuitenkin oikeutettua tapauksissa, joissa kohtelulla on perus- ja ihmisoikeuksien kannalta hyväksyttävä tavoite ja keinot tavoitteen saavuttamiseksi ovat oikeasuhtaisia. Niin ikään samaisen lain mukaan viranomaisen on tehtävä asianmukaiset ja kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa saada yleisesti tarjolla olevia palveluita. Lain tarkoittamaksi erilaiseksi kohteluksi ja asianmukaiseksi mukautukseksi voitaneen tulkita esimerkiksi avustajaa liikkumiseensa tarvitsevan vammaisen liikkumismahdollisuuksien parantamisen.

EU:n vammaiskorttia voivat hakea henkilöt, joilla on esim. Kelan vammaisetuus tai vammaispalvelulain mukainen päätös. Kun EU:n vammaiskortissa on A-merkintä, tarkoittaa se, että henkilö tarvitsee avustajaa. Esimerkiksi suuressa osassa kulttuuripalveluja ja -tapahtumia on käytäntönä, että A-merkinnällä varustetulla EU:n vammaiskortilla avustaja pääsee avustettavan lipulla maksutta mukana. Avustettavalla itsellään pitää siis kuitenkin näissä tapauksissa olla ostettuna lipputuote.

Esitämme, että:

1. maksuton joukkoliikenne -etu tarjotaan jatkossa kaikille EU:n vammaiskortin saaneille henkilöille mahdollisine avustajineen. Etu todennettaisiin linja-autoon noustessa esittämällä EU:n vammaiskortti, tai mikäli poliittisessa päätöksenteossa todetaan tämän vaihtoehdon kustannusvaikutus joukkoliikenteen kokonaiskuluihin liian suureksi,

2. tarjotaan maksuton joukkoliikenne -etu kaikille A-merkinnällä varustetun EUn vammaiskortin haltijoille ja heidän avustajalleen, tai pienimmän kustannusvaikutuksen aiheuttavalla tavalla
3. tarjotaan A-merkinnällä varustetun EU:n vammaiskortin haltijan avustajalle maksuton matka avustettavan maksaessa oman matkansa.

Porissa 22.9.2025,

Minka Leino-Holm (Vihr.)

Jenni Laurila (Vihr.)

Mona Koski (Vas.)

Johanna Huhtala (SDP)

Anssi Salmi (PS)

Emmastiina Skrov (Vas.)

Oskari Siitari (Vihr.)

Laura Tamminen (Vihr.)

Katja Lundell (Vas.)

Oili Heino (Vas.)"

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Joukkoliikennejaosto, 04.11.2025, § 23

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne, joukkoliikennepäällikkö, merika.lanne@pori.fi

Kaupunginvaltuustossa 22.9.2025 § 130 on jätetty aloite Maksuton joukkoliikenne EU:n vammaiskortin haltijalle ja/tai avustajalle ja kaupunginhallitus on pyytänyt asiasta lausuntoa joukkoliikennejaostolta 31.12.2025 mennessä. Valtuustoaloitteessa esitetään mm. seuraavaa:

Yhdenvertaisuuslain mukaan viranomaisen on tehtävä asianmukaiset ja kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa saada yleisesti tarjolla olevia palveluita. Lain tarkoittamaksi erilaiseksi kohteluksi ja asianmukaiseksi mukautukseksi voitaneen tulkita esimerkiksi avustajaa liikkumiseensa tarvitsevan vammaisen liikkumismahdollisuuksien parantamisen.

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että osa tai kaikki EU:n vammaiskorttiin oikeutetuista ja sen kanssa matkustavista henkilöistä saisi maksuttomat matkat Porin joukkoliikenteessä:

1. kaikki EU:n vammaiskortin saaneet henkilöt mahdollisine avustajineen tai
2. kaikki A-merkinnällä varustetun EU:n vammaiskortin haltijat ja heidän avustajansa tai
3. kaikille A-merkinnällä varustetun EU:n vammaiskortin haltijan avustajat, kun taas avustettava maksaisi oman matkansa.

Esteettömyys ja yhdenvertaisuus liikkumisessa

Esteettömyyden ja yhdenvertaisuuden eteen tehdään jatkuvaa työtä. Esteettömyyden parantaminen helpottaa liikkumista kaikille liikkujille. Liikenteen aiheuttamia haittoja ja vaaroja ehkäistään rakentamalla erillisiä väyliä jalankulkijoille, pyöräilijöille ja autoilijoille, hidastamalla ajonopeuksia vilkkailla jalankulkualueilla, lisäämällä valaistusta ja ohjaamalla talvikunnossapitoa käytetyimmille väylille. Liikkumista helpotetaan tekemällä isoja ja pieniä muutoksia ympäristön viihtyisyyden parantamiseksi, esimerkiksi rakentamalla meluesteitä ja tuulensuojaistutuksia, lisäämällä sadekatoksia, pyörätelineitä ja levähdyspenkkejä.

Paraikaa ja seuraavina vuosina Porissa kaupunki toteutettanee useita vammaistenkin liikkumista edistäviä toimenpiteitä:

- Kaduilla olevien pysäkkien korjausvelkaa vähennetään pysäkkien vuotuisilla kunnostuksilla (noin 7-10 pysäkkiä vuodessa). Joukkoliikennettä on yhä enemmän keskitetty samoille pitkään ajetuille reiteille ja eniten käytetyille pysäkeille. Pysäkkien odotustiloja levennetään ja korotetaan, rakennetaan ja uusitaan sadekatoksia ja toteutetaan turvalliset kulkutiet pysäkeille. Kunnostetuilla pysäkeillä varmistetaan sadevesien kaadot ja kuivatukset jäätymisen ja liukkauden torjumiseksi, ja tila mitoitetaan avarauskaluston tarpeisiin.
- Kauppatorin peruskorjaus (toteutussuunnittelu käynnissä 2025-26) parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja matkustajien odotustilaa. Linja-autosta toiseen vaihtaminen helpottuu ja matkaketjut sujuvoituvat.
- Joukkoliikenteessä valmistaudutaan vuonna 2029 alkavaan sopimuskauteen, jota varten hankitaan uusia linja-autoja. Koska linja-autot tilataan suoraan valmistajalta, hankittavien linja-autojen esteettömyys noudattaa markkinoiden ajantasaista osaamista.

Haavoittuvat ryhmät ja liikenneköyhyys

Joukkoliikenteen reitti- ja vuorotarjonnan kattavuudesta hyötyvät yleensä lapset, iäkkäät, autottomat ja pienituloiset. Rakennetun ympäristön peruskorjaaminen esteettömäksi mahdollistaa joukkoliikenteellä matkustamisen useimmille liikkujille. Erityisesti katujen, pysäkkien, linja-autokaluston, reittioppaiden ja opasteiden helppokäyttöisyydestä sekä linja-autonkuljettajien asiakaspalvelusta hyötyvät haavoittuvat kohderyhmät mm. lapset, iäkkäät, liikuntarajoitteiset, autottomat, näkö- ja kuulovammaiset. Esteettömyysasioissa huomiota kohdennetaan yhä enemmän haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin, joilla on puutteita kirjallisten asiatekstien ja ohjeiden ymmärtämisessä suomen kielellä, digitaidoissa, vaikeuksia muistin,

oppimisen ja tiedonkäsittelyn toiminnoissa tai kaupunkiympäristössä toimimista haittaavaa aistiyliherkkyyttä (melu, haju, valo jne).

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisilla tulo- ja tarveharkintaan perustuvilla liikkumisen tuilla ehkäistään liikenneköyhyyden aiheuttamia haittoja. Liikenneköyhyyttä voivat aiheuttaa liikkumisen kustannukset, esimerkiksi kallis polttoaine, taksimaksu tai joukkoliikenteen lippuhinta, tai liikkumisen vaihtoehtoja on autottomassa taloudessa vähemmän kuin autollisessa taloudessa joukkoliikenteen puuttumisen tai vähäisen vuorotarjonnan takia.

Liikenneköyhyys voi olla myös saavutettavuuden puutetta, jossa haavoittuvat kohderyhmät eivät pääse kulkemaan riittävän läheltä ja lähelle kotinsa ja päivittäisten asiointikohteidensa välillä. Joukkoliikennettä ei välttämättä ole ollenkaan tai matka ei onnistu ilman useaa bussinvaihtoa, jolloin matka-aika tai kävelymatka lähimmälle pysäkillä pitenee kohtuuttomaksi. Tällöin tulo- ja tarveharkintaan perustuvalla liikkumisen tuella hankittavat taksimatkat saattavat olla ainoa mahdollinen liikkumispalvelu.

Vammaispalvelulain mukaiset tukipäätökset ja EU:n vammaiskortti

Satakunnan hyvinvointialue vastaa vammaispalvelulain 675/2023 nojalla myönnettävän liikkumisen tuen päätöksistä uuden, vuoden 2025 alusta voimaan tulleen lainsäädännön nojalla.

28 §

"Vammaisella henkilöllä on oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia."

29 §

"Vammaisen henkilön liikkumisen tuki voidaan toteuttaa: 1) kuljetuspalveluna; 2) henkilökohtaisen avun avulla; 3) saattajan avulla; 4) antamalla taloudellisenä tukena henkilön käyttöön auto tai muu hänelle soveltuva kulkuneuvo; 5) myöntämällä auton tai muun kulkuneuvon hankintaan taloudellista tukea; 6) muulla soveltuvalla tavalla."

Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus päätti 20.5.2025 § 184 määritellä liikkumisen tuen asiakkailta perittäväksi asiakasmaksuksi eli omavastuuksi Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella joukkoliikenteen käytössä olevan Seutu+ taulukon ja maksujärjestelmän mukaisen maksun. Asiakasmaksu peritään vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisesta kuljetuspalvelusta.

Vammaiset henkilöt eivät matkusta maksutta tulo- ja tarveharkintaan perustuvissa hyvinvointialueen kuljetuspalveluissa, eivätkä kaikille avoimessa joukkoliikenteessä. Vammaisten henkilöiden kohtelu on kummankin viranomaisen toiminnassa yhdenvertaista, koska vammaisilta henkilöiltä peritään omavastuu tai lipunhinta kulkemisestaan. Vammaisen henkilön liikkumisen tukipalvelu sisältää henkilökohtaisen avun tai saattamisen tukipäätöksessä kuvatulla tavalla, ja avustamisesta tai saattamisesta aiheutuvat kustannukset kuuluvat tukipäätöksen sisältöön.

Hyvinvointialue ei myönnä vammaiskortteja. Vammaiskortin voi saada ilman, että henkilöllä on samanaikaisesti voimassa olevaa vammaispalvelulain mukaista liikkumisen tuen päätöstä. Vammaiskorttia voi hakea jonkin seuraavan uuden vammaispalvelulain nojalla myönnetyn palvelu- ja tukitoimipäätöksen nojalla:

- valmennus (A)
- henkilökohtainen apu (A)
- erityinen osallisuuden tuki (A)
- tuettu päätöksenteko (A)
- vaativa moniammatillinen tuki (A)
- asumisen tuki (A)
- lapsen asumisen tuki (A)
- lyhytaikainen huolenpito (A)
- päivätoiminta (A)
- kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminta (A)
- liikkumisen tuki (A)
- taloudellinen tuki hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle (A)
- tuki esteettömään asumiseen

Vammaiskortti on voimassa kymmenen vuoden ajan. Aiemman lainsäädännön aikana myönnetyt tukipäätökset ovat edelleen voimassa (ellei asiakkaan palvelutarvetta ole tarkistettu), eikä vammaiskortteja uusita ennen voimassaoloajan loppumista. Muut vammaiskortin hankintaan oikeuttavat päätökset ja lisätietoa kortin tilaamisesta ja käyttökohteista löytyy vammaiskortti.fi -verkkosivuilta.

Näkövammaisten oikeus maksuttomiin matkoihin joukkoliikenteessä

Joukkoliikennejaosto käsitteli kokouksessaan 4.2.2025 asiaa Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 871/2024 koskien näkövammaisen matkustajan ja hänen saattajansa vapaalippua, ja kävi evästyskeskustelua näkövammaisten oikeudesta maksuttomiin matkoihin. Korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen liitetyn yhdenvertaisuusvaltuutetun lausunnon perusteella joukkoliikennejaoston oli ensisijaisesti päätettävä, onko joukkoliikenteen lipun maksaminen linja-autossa kuljettajalle käteisellä, älypuhelimien sovelluksella, matkakortilla tai maksukortin lähimaksulla tosiasiallinen tekninen, ei-taloudellinen este näkövammaisten henkilöiden joukkoliikenteen käytölle, ennen kuin voidaan päättää maksuttomien matkojen olevan positiivista erityiskohtelua myös muille vammaisille henkilöille.

Evästysten jälkeen joukkoliikennejaoston päätti kokouksessaan 13.5.2025, että näkövammaisten matkat ovat maksullisia 1.7.2025 alkaen. Joukkoliikennejaoston päätös nojautui yhdenvertaisuusvaltuutetun lausuntoon, josta käydyn keskustelun tuloksena joukkoliikennejaosto totesi, että maksaminen ei ole joukkoliikenteen käytön estävä, tosiasiallinen ja ei-taloudellinen este näkövammaiselle, eikä siten maksuttomuutta voida pitää positiivisena erityiskohteluna myöskään muille vammaisille henkilöille.

Yhteenveto

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteella joukkoliikennejaosto on päättänyt, että maksaminen Porin joukkoliikenteessä ei ole tosiasiallinen ei-tekni-
este, joka estäisi näkövammaisen henkilön matkustamisen joukkoliikenteellä.
Maksuttomien matkojen mahdollistaminen kaikille vammaisille henkilöille ei ole
perusteltavissa matkan maksamisen vaikeudella, jota pitäisi asianmukaisesti ja
kohtuullisesti mukauttaa.

Satakunnan hyvinvointialue tekee vammaispalvelulain nojalla liikkumisen
tukipäätökset yksilölliseen tarveharkintaan perustuen. Vammaispalvelulain mukaan
kyseessä on kohtuullinen liikkumisen tuki, jos henkilöllä on erityisiä vaikeuksia
liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään joukkoliikennettä ilman
kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Päätökseen sisällytetään myös henkilökohtaisen
avun tai saattamisen tarpeen täyttäminen, ja siksi päätös sisältää myös työstä
aiheutuvan kustannusvaikutuksen. Liikkumisen tuen matkoista maksetaan
omavastuu, joka on asetettu Satakunnassa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen
hankkimassa joukkoliikenteessä käytössä olevan Seutu+ -lippujen hintataulukon
mukaiseksi.

Porin joukkoliikenteessä ei ole perusteita myöntää EU:n vammaiskortin käyttäjille eikä
heidän saattajilleen maksuttomia matkoja. Vammaiskorttia voi hyödyntää
apuvälineenä vuorovaikutuksessa linja-autonkuljettajan kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää antaa oheisen lausunnon valtuustoaloitteesta
kaupunginhallitukselle.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus